Lärarutbildningsnämnden

Utbildningsplan

Kompletterande pedagogisk utbildning

Programkod:	LAKPU
Programmets benämning:	Kompletterande pedagogisk utbildning Secondary Education: Bridging Programme
Högskolepoäng/ECTS:	90 hp
Beslut om inrättande:	Utbildningsplanen är fastställd av Lärarutbildningsnämnden 2011-12-15, att gälla från och med vt 2024. Reviderad 2012-02-02 och 2013-02-14, 2017-03-01, 2018-03-06, 2019-01-31, 2021-03-11 och 2021-09-02, 2023-09-07 enligt förordning SFS 2013:1118, 2014-02-01, enligt förordning SFS 2021:1335, 2022-03-10 samt enligt förordning SFS 2023:575, 2024-02-07
Undervisningsspråk:	Svenska
Utbildningsnivå:	Grundnivå/Avancerad nivå
Examenskategori:	Yrkesexamen

Behörighetskrav

För antagning till Kompletterande pedagogisk utbildning krävs särskild behörighet Svenska 3/Svenska som andraspråk 3 och Engelska 6, samt

för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9

- ämneskunskaper i minst ett undervisningsämne i grundskolans årskurs 7-9 som motsvarar ämnesstudier om minst 90 högskolepoäng, två ämnen 90+60 eller tre ämnen 90+45+45 högskolepoäng (för svenska, samhällskunskap och musik gäller alltid 90 högskolepoäng), (se aktuell information på www.kau.se).

för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

- ämneskunskaper i minst ett undervisningsämne i gymnasieskolan som motsvarar ämnesstudier om minst 120 högskolepoäng, eller två ämnen om minst 120+90 högskolepoäng (för ämnena svenska, samhällskunskap och musik gäller alltid 120 hp), se aktuell information på www.kau.se

För den särskilda behörigheten till inriktning mot arbete i årskurs 7-9 eller gymnasieskolan i ett ämne krävs inget självständigt arbete. Detta skrivs inom ramen för utbildningen.

För den särskilda behörigheten till inriktning mot arbete i årskurs 7-9 i två eller tre ämnen eller till inriktning mot arbete i gymnasieskolan i två ämnen krävs minst ett självständigt arbete omfattande 15 högskolepoäng. Ytterligare ett självständigt arbete skrivs inom ramen för utbildningen.

Inledning

Lärarutbildning är en akademisk professionsutbildning. Vid Karlstads universitet betyder det att hela utbildningen genomsyras av ett tydligt yrkesperspektiv. Utbildningen omfattar såväl specifika som generella lärarkunskaper. Den förenar forskningens problematiserande perspektiv med vardagspraktikens behov av problemlösning och ämneskunnande med ämnesdidaktik.

Det finns många möjliga vägar till att bli en bra lärare. Utbildningen syftar till att utveckla en handlingsinriktad problemmedvetenhet. Vägen till en självständig läraridentitet förutsätter goda kunskaper och ett öppet, prövande och etiskt förhållningssätt. Karlstads universitet har utvecklat en lärarutbildning runt tre övergripande kompetenser: *innehållskompetens*, *didaktisk kompetens* och *ledarskapskompetens*.

Innehållskompetens tar fasta på att lärandet har ett kunskapsinnehåll. Utgångspunkten är att lärare för *alla* åldrar och inriktningar behöver kvalificerade kunskaper inom sina respektive områden. *Didaktisk kompetens* innebär att utgångspunkt för lärande tas både i elevens förutsättningar och i kunskapsinnehållets speciella karaktär. I utbildningen läggs särskild vikt vid att de ämnesinriktade studierna sätts i relation till läraryrket. *Ledarskapskompetens* innefattar färdigheter att skapa lärandemiljöer som är trygga och utmanande. Lärarutbildningen skall förbereda studenten att utvärdera såväl skolans verksamhet som egna och andras lärande.

Lärarutbildningen vid Karlstads universitet vill både möta och utmana skolans behov. I den uppgiften ingår att lärarstudenter förbereds för en aktuell skolverksamhet men också för att våga ompröva invanda föreställningar om lärande och undervisning.

Ämneslärarprogrammet vid Karlstads universitet skall ge studenterna goda förutsättningar för att förbereda sig inför sitt yrkesliv som är komplext, ansvarsfullt och föränderligt. Programmet ger också förutsättningar för vidare akademiska studier.

***

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 och som omfattar ämnesstudier i ett ämne avläggs på grundnivå och uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om minst 180 högskolepoäng. För examen krävs att:

1. studenten har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning,
2. kursfordringarna omfattar ämnesstudier om minst 90 högskolepoäng i ett undervisningsämne, och
3. studenten inom ramen för kursfordringarna har fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 och som omfattar ämnesstudier i två eller tre undervisningsämnen avläggs på avancerad nivå. För examen krävs att studenten har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning.

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan och som omfattar ämnesstudier i ett undervisningsämne avläggs på grundnivå och uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 210 högskolepoäng. För examen krävs att

1. studenten har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning,
2. kursfordringarna omfattar ämnesstudier om 120 högskolepoäng i ett undervisningsämne, och
3. studenten inom ramen för kursfordringarna har fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan och som omfattar ämnesstudier i två undervisningsämnen avläggs på avancerad nivå. För examen krävs att studenten har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning.

Utbildningens mål

För ämneslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som ämneslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet. De nationella målen för ämneslärarexamen anges i Högskoleförordningen SFS 1993:100.

Kunskap och förståelse

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i årskurs 7–9 ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen ska studenten också

- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygsättning.

Färdigheter och förmåga

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och

deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att använda och värdera läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Utbildningens upplägg och innehåll

Utbildningen består av *utbildningsvetenskaplig kärna* och *verksamhetsförlagd utbildning*.

Utbildningsvetenskaplig kärna, 60hp

Den utbildningsvetenskapliga kärnan omfattar centrala och generella lärarkompetenser som ges tillämpningar med anknytning till det kommande yrket. I utbildningen varvas dessa delar med VFU och integreras för att tillsammans utgöra grunden för en kommande yrkesidentitet.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till den kommande yrkesutövningen och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt värdegrunden i förskolan och skolan, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling och lärande, som ska ha ett tvärvetenskapligt perspektiv där kognitionsvetenskap ingår, samt specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- uppföljning och analys av lärande och utveckling för arbete som förskollärare eller bedömning och betygssättning för arbete som lärare, och utvärdering och utvecklingsarbete alternativt ett ämnesdidaktiskt examensarbete om det saknades ett självständigt arbete i de ämnesstudier som låg till grund för behörighet.

I den utbildningsvetenskapliga kärnan ingår ämnesdidaktik.

Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) 30hp
Den verksamhetsförlagda utbildningen ska syfta till att ge praktiska färdigheter i yrkesutövningen och möjlighet att tillämpa teoretiska kunskaper. Detta ska ske genom deltagande i skol- och förskoleverksamhet under handledning.

En central del av utbildningen är förlagd till skolan. Under denna del av utbildningen omsätts och problematiseras förvärvade kunskaper i praktiskt lärararbete. Erfarenheter gjorda under den verksamhetsförlagda delen inkluderas och problematiseras i de teoretiska studierna. Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen syftar till att fördjupa förståelsen för läraryrkets mångsidighet och komplexitet liksom att träna studentens pedagogiska färdigheter. Den studerande deltar i olika pedagogiska aktiviteter som planering, undervisning och uppföljning. De studerande skall även involveras i samarbetet med föräldrar, i utvecklingssamtal, tolkning och konkretisering av styrdokument samt lokalt utvecklingsarbete.

Student som redan har en för sin examen relevant anställning inom skolan, inom rätt verksamhetsområde och ämnen, kan ansöka om att få göra VFU i egen tjänst. Yrkeserfarenhet kan eventuellt tillgodoräknas.

Struktur och översiktligt innehåll
Utbildningen erbjuds på hel- och halvfart vilket innebär att den ges över ett och ett halvt respektive tre år.

Kurs	Kursbenämning	Utb.vet kärna	VFU	Antal hp per kurs	Successiv fördjupning
1	Skolan som system och idé - KPU	15		15	G1N
2	Den lärande eleven - KPU	15		15	G1N
3	Verksamhetsförlagd utbildning		15	15	G1F
4	Leda lärande - KPU	15		15	A1N
5	Bedömning, betygsättning och VFU - KPU	15	7,5	15	A1N
6	Utvecklingsarbete på forskningsmässig grund och VFU - KPU	15	7,5	15	A1N

De studenter som skall skriva ett självständigt arbete inom ramen för KPU läser enligt följande studiegång:

Kurs	Kursbenämning	Utb.vet kärna	VFU	Antal hp per kurs	Successiv fördjupning
1	Skolan som system och idé - KPU	15		15	G1N
2	Den lärande eleven - KPU	15		15	G1N
3	Verksamhetsförlagd utbildning 1 och 2 - KPU		15	15	G1F
4	Leda lärande, bedömning och betygssättning - KPU	15		15	A1N
5	Ämnesdidaktiskt självständigt arbete - KPU	15		15	A1N
6	Verksamhetsförlagd utbildning 3 och 4 - KPU		15	15	A1N

Studier utomlands
Under utbildningen kan VFU-kurser förläggas utomlands. För mer information om vilka möjligheter som erbjuds finns på Karlstads universitets hemsida.

Undervisnings- och examinationsformer
Inom lärarprogrammets kurser tillämpas varierande undervisnings- och examinationsformer. Exempel på undervisningsformer är seminarier, föreläsningar, grupparbeten och workshops. Exempel på examinationer är salstentor, hemskrivningar, muntliga redovisningar, filmsekvenser och poddar. Vissa moment är obligatoriska och dessa skall framgå av respektive kursdokument.

Examensbenämning
Ämneslärarexamen
Bachelor/Master of Arts/Science in Secondary Education/Upper Secondary Education

Tillgodoräknande av kurs
Student har rätt att begära tillgodoräknade av tidigare studier vid svensk högskola eller studier utomlands. En student kan även begära tillgodoräknande av kunskaper och färdigheter som förvärvats i yrkesverksamhet. Beslut om tillgodoräknande av hel kurs eller del av kurs fattas enligt gällande regelverk.

Övrigt
Regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.